

Нова књига:

КОНКУРЕНТНОСТ ЕНЕРГЕТСКИХ ТЕХНОЛОГИЈА

Издавач:

„ПРОМЕТЕЈ“, Нови Сад
Национални нафтни комитет Србије, Београд

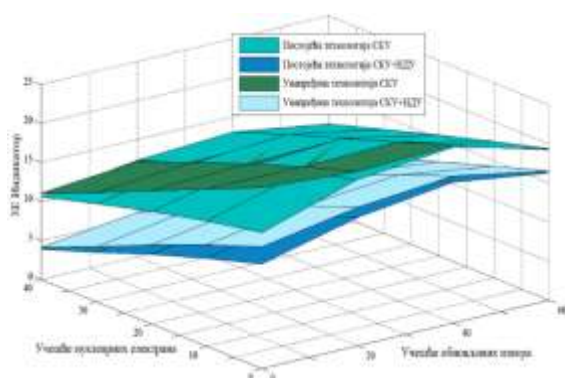
Аутор:

Проф. др Војин Грковић

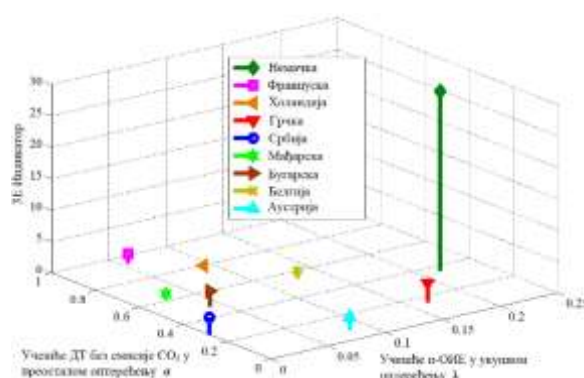
У књизи је дефинисан појам конкурентности енергетских технологија. При томе се пошло од Портерове дефиниције појма конкурентности, Кругманове критике тога појма, као и од новијих виђења појма конкурентности уопште (*Dong-Sung*) и посебно конкурентности околине, енергије и природних ресурса (*Chorafas*).

Размотрени су постојећи индикатори ефикасности трансформације енергије, индикатори експлоатационих перформанси, индикатори антропогеног утицаја на животну средину и индикатори за системе генерисања електричне енергије са променљивим обновљивим изворима. Уведени су, приказани и размотрени и нови индикатори конкурентности. То су: $3E$ индикатор и на бази њега развијена група индикатора, индикатори диспечибилности – као индикатори способности система да одговори на захтев за промену снаге и, као посебан индикатор специфична потребна површина тла сведена на укупну годишњу производњу електричне енергије те технологије. Дати су примери израчунатих вредности уведених индикатора конкурентности.

Предложен је поступак процене конкурентности енергетских технологија. Он се заснива на процени конкурентности целокупног технолошког портфолија уз коришћење уведених индикатора и, потом у другом кораку, на процени доприноса појединачних технологија конкурентности целокупног портфолија. При томе, поступак уважава чињеницу да свака технологија има своје место у укупном дијаграму оптерећења система. Овакав прилаз је довео до концепта конкурентности сложених технолошких структура формираних на бази кључних карактеристика сваке примењене технологије. У књизи су дати резултати бројних параметарских анализа конкурентности технолошких портфолија. Приказани су, такође и резултати анализа конкурентности електроенергетских система у изабраној групи европских земаља. Следеће две слике се дају као илустрација бројних представљених резултата. Виша бројчана вредност $3E$ индикатора значи мању конкурентност одговарајућег електроенергетског система.

Графички приказ $3E$ индикатора у случају постојеће технологије сагоревања лигнита у базном делу домена преосталог оптерећења

Графички приказ процењених вредности $3E$ индикатора за девет европских земаља као функција индикатора α и λ

У посебном поглављу дата је генеза развоја модерне енергетске политике засноване на коришћењу технологија без емитовања сумпор-диоксида, почев од времена непосредно пре избијања енергетске кризе 1973. до друге деценије 21. века. Приказани су и, веома интересантни, литературни подаци који документују поједине аспекте савремене праксе компоновања електроенергетских портфолија, следећи такозвани Европски енергетски заокрет, као и поређење неких тачака европске и америчке енергетске политике.

У закључним разматрањима, на крају књиге упоређене су цене струје у разматраним европским земљама и анализом утврђене вредности индикатора конкурентности њихових електроенергетских система. Закључено је да висока цена струје у једној земљи не значи *a priori* и да је њен електроенергетски систем мање конкурентан. Али и да важи закључак: ако једна земља има мање конкурентан електроенергетски систем, она ће, као последицу морати да има већу цену струје. Другим речима, већа цена струје може имати различите узроке, али мања конкурентност електроенергетског система ће увек имати за последицу већу цену струје.

Резимирајући овај приказ, можемо рећи да су главни доприноси књиге: дефинисан појам конкурентности енергетских технологија, предлог нових индикатора конкурентности, развијен поступак процене конкурентности електроенергетских система и енергетских технологија, као и бројни резултати обављених анализа њихове конкурентности.

Због свега горе изнетог, читаоцима радо препоручујемо ову књигу, као веома занимљиво штиво.